

**ZASTĘPCA
KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO POLICJI
w Szczecinie**

70 – 70- 515 Szczecin ul. Małopolska 47 tel. 91 82 - 15 – 300, fax. 91 82-15-406
e-mail: policja@szczecin.kwp.gov.pl

745824/13

I.dz. KON 5111-4774/13

Szczecin, dnia 14 listopada 2013 roku

2013 -11- 18
1603100

**Biuro
Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

2013 -11- 19

Odnosząc się do zaleceń i uwag wskazanych w raporcie z dnia 30 sierpnia 2013 roku (oznaczonym nr RPO-745824-VII-720.6/13/KG) przez pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji, wizytujących pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w Komendzie Powiatowej Policji w Łobzie, uprzejmie informuję co następuje.

W zakresie wyposażenia lustrowanych pomieszczeń, zastrzeżenia dotyczyły jedynie braku oświetlenia nocnego w pokojach dla osób zatrzymanych. W tym miejscu chcę podkreślić, że warunki jakim powinny odpowiadać pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, funkcjonujące w jednostkach organizacyjnych Policji określił Minister Spraw Wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 4 czerwca 2012 roku *w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń pokoi i izb* (Dz. U. z 2012r. poz. 638). Wskazane w rozporządzeniu wymogi nie obligują do wyposażenia przedmiotowych pokoi w oświetlenie nocne. Niemniej jednak argumentacja zespołu wizytującego o potrzebie

instalacji tego typu oświetlenia, zostanie rozważona podczas planowania najbliższych inwestycji.

Zalecenia dotyczące funkcjonowania pomieszczeń, sposobu sprawowania nadzoru i postępowania z osobami w tych pomieszczeniach umieszczonymi spotkały się ze zrozumieniem ze strony kierownictwa wizytowanej jednostki. Komendant Powiatowy Policji w Łobzie niezwłocznie przystąpił do ich realizacji, tj. ograniczył obecność funkcjonariusza Policji tej samej płci co osoba zatrzymana (poza przypadkami, gdy zachodzi uzasadniona obawa ucieczki osoby zatrzymanej, spowodowana okolicznościami, miejscem, brakiem zabezpieczeń technicznych, lub na żądanie personelu medycznego, itp.) podczas badań lekarskich. Ułatwił także (zwiększając czcionkę) możliwość zapoznania się z regulaminem pobytu w pomieszczeniu i wykazem instytucji stojących na straży praw człowieka osobom dotkniętym wadami wzroku. Zgodnie z sugestią, PdOZ w KPP w Łobzie wyposażono w dodatkowe komplety obuwia i odzieży zastępczej. Ponadto zaplanowano dla funkcjonariuszy KPP w Łobzie szkolenia obejmujące problematykę radzenia sobie ze stresem i kontroli osób umieszczonych w pomieszczeniach posiadających widoczne urazy. Dodatkowo zobowiązano policjantów pełniących służbę w PdOZ do zwracania baczniejszej uwagi na konieczność uzupełniania dokumentacji przez lekarzy przeprowadzających badania zatrzymanych. Wszystkie wdrożone rozwiązania zostały objęte monitoringiem ze strony kierownictwa KPP w Łobzie w celu zapewnienia ich prawidłowego funkcjonowania.

Pozwolę sobie nie podzielić stanowiska pracowników Krajowego Mechanizmu Prewencji w zakresie wyposażenia PdOZ w listę adwokatów i zapewnienia osobie umieszczonej w pomieszczeniu możliwości korzystania z prasy. Zapewniam, że każda z osób osadzonych w PdOZ ma możliwość korzystania z pomocy obrońcy w zakresie przewidzianym przez prawo. Sugerowanie zatrzymanemu wyboru obrońcy poprzez okazanie przedmiotowego wykazu może wzbudzać u niego domniemanie próby wywarcia wpływu na jego decyzję. Wątpliwości budzi zakres jaki ewentualnie taka lista miała by zawierać, czy powinny zostać na niej umieszczone miejscowe kancelarie adwokackie, czy też działające w okolicy bądź okręgu. Zarówno wskazane wątpliwości, jak też brak unormowań prawnych zobowiązujących Policję do posiadania i udostępniania przedmiotowej listy, pozwalają uznać dotychczasową praktykę stosowaną w tym zakresie za prawidłową. Taki sposób postępowania gwarantuje każdej zatrzymanej osobie możliwość podjęcia suwerennej decyzji w zakresie korzystania z usług prawnych. W sprawie dostępu osadzonego w pomieszczeniu do prasy informuję, że każdemu zatrzymanemu, zgłaszającemu taką potrzebę, posiadającemu niezbędne środki finansowe aktualna prasa jest kupowana i dostarczana do pokoju. W moim przekonaniu wniosek pracowników o nierealizowaniu § 10 ust. 1 pkt 7 regulaminu pobytu osób umieszczonych w PdOZ jest zbyt daleko idący. Policja nie ma

obowiązku zaopatrywania się w prasę dla zatrzymanych i nie dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na ten cel.

Żywię przekonanie, że przedstawione przeze mnie stanowisko uznane zostanie za wyczerpujące. Zapewniam, że planowane w przyszłości przez Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie inwestycje pozwolą na poprawę warunków pobytu osób osadzonych w pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia jednostek Policji województwa zachodniopomorskiego.

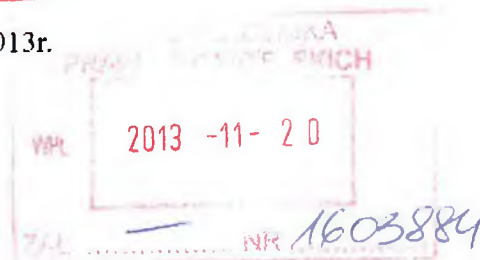
2 *poziwien*

PIERWSZY ZASTĘPCA
Komendanta Wojewódzkiego Policji
w Szczecinie
insp. Jan Pytka

KOMENDA POWIATOWA
POLICJI
Lobez
L.dz. 5779/13

RPO-745824/13

Lobez, dnia 19.11.2013r.

Pani
Karolina Goral
Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa
Zespół "Krajowy Mechanizm Prewencji"

2013 -11- 26

W odpowiedzi na pismo RPO-745824-VII-720.6/13/KG z dnia 13.11.2013r. informuję, że KPP w Łobzie w dniu 02.10.2013r. poinformowała pisemnie KWP w Szczecinie o realizacji zleceń ujętych w raporcie Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji. W rozmowie z funkcjonariuszem Wydziału Konwojowego KWP w Szczecinie Grzegorzem Klimck ustalono, że KWP w Szczecinie udzieliła odpowiedzi do Waszego biura w dniu 14.11.2013r.

Wyk. AS

KOMENDANT POWIATOWY POLICJI

ml. insp. maj Jacek Dobrek

~~fax 22 551 7700~~

22 276453

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

RPO-745824-VII-720.6/13/KG

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa,

2013 -12- 12

**Pan insp. Jan Pytka
Zastępca Komendanta Wojewódzkiego
Policji w Szczecinie
ul. Małopolska 47
70-515 Szczecin**

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Rzeczniczko Komendancie,

1775774

Uprzejmie dziękuję za udzielenie odpowiedzi zawartej w piśmie z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie zaleceń zawartych w raporcie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w Komendzie Powiatowej Policji w Łobzie. W związku z pojawieniem się wątpliwości dotyczących uzyskanych wyjaśnień, pozwalam sobie ponownie zwrócić się do Pana Komendanta.

W kwestii udostępniania zatrzymanym listy adwokatów i wątpliwości co do zakresu tejże listy należy podkreślić, iż w ww. raporcie zostało dokładnie wskazane, iż w ocenie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji jednostka powinna dysponować listą *adwokatów wykonujących ten zawód w okręgu sądowym, do którego przynależy Izba*. Ponadto niezrozumiałe jest utożsamianie udostępniania zatrzymanym listy z danymi teleadresowymi adwokatów z sugerowaniem im wyboru obrońcy. Umożliwienie zatrzymanemu skorzystanie z tego typu listy na jego prośbę, nie pozbawia go przecież możliwości samodzielnego decydowania w kwestii korzystania z usług prawnych. Należy traktować tę listę jako pomocniczą dla osób nie posiadających własnego obrońcy. Zagwarantowanie prawidłowej realizacji prawa do obrony, jak również wszelkich innych praw osób pozbawionych wolności, jest obowiązkiem organu zatrzymującego i izolującego daną osobę. W przypadku PdOZ zatem obowiązek ten spoczywa na funkcjonariuszach

ANALIZY

Policji. Jak wskazano w Raporcie przedstawicieli KMP, CPT wielokrotnie podkreślał, iż prawo dostępu do adwokata powinno być zapewnione od samego początku trwania zatrzymania. Taka rekomendacja została ponownie wydana również i w tym roku, w odpowiedzi na sprawozdanie polskiego rządu z wykonania Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur. Przedstawiciele KMP podtrzymują zatem zalecenie stworzenia i udostępniania listy adwokatów zatrzymanym osadzonym w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwiania.

Odnosnie dostępu do prasy warto zaznaczyć, że praktyka wskazana w Pana odpowiedzi tj. *każdemu zatrzymanemu, zgłaszającemu taką potrzebę, posiadającemu niezbędne środki finansowe aktualna prasa jest kupowana i dostarczana do pokoju*, jest zgodna z § 10 ust. 1 pkt 8 Regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r., poz. 638). Zalecenie sformułowane w Raporcie przedstawicieli Mechanizmu dotyczy natomiast realizacji obowiązku wynikającego z przepisu § 10 ust. 1 pkt 7 ww. regulaminu, zgodnie z którym osobie zatrzymanej zapewnia się *możliwość korzystania z prasy*. W przedstawionym przepisie nie został wskazany warunek realizacji tego uprawnienia w postaci posiadania przez zatrzymanych środków finansowych. Mając zatem na uwadze stanowisko Pana Komendanta warto zadać pytanie: jak zrealizować obowiązek *zapewnienia możliwości korzystania z prasy* w przypadku osoby, która nie posiada własnych pieniędzy? W powyższej sytuacji umożliwienie zatrzymanym korzystanie z prasy jest równoznaczne z udostępnianiem jej. W ocenie przedstawicieli KMP zaopatrzenie PdOZ w prasę stanowi optymalny sposób realizacji uprawnienia zatrzymanych, wyrażonego w § 10 ust. 1 pkt 7 regulaminu. Ponadto należy podkreślić, iż istnieje możliwość udostępnienia zatrzymanym bezpłatnych tytułów (np. bezpłatny tygodnik w Szczecinie „MM Moje Miasto”), bądź nieaktualnych numerów, co nie wymaga przeznaczania środków finansowych na ten cel.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 22 *Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub*

poniżającego traktowania albo karania (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192), uprzejmie proszę
Pana Komendanta o ponowne ustosunkowanie się do wskazanych kwestii.

z poważaniem

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

RPW/19782/2014 P
Data: 2014-02-24

**ZASTĘPCA
KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO POLICJI
w Szczecinie**

70 – 70- 515 Szczecin ul. Małopolska 47 tel. 91 82 - 15 – 300, fax. 91 82-15-406
e-mail: policja@szczecin.kwp.gov.pl

I.dz. KON 5111-6811/13

Szczecin, dnia 12 lutego 2014 roku

**Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
„Krajowy Mechanizm Prewencji”**

Odnosząc się do tez, zawartych w piśmie oznaczonym sygn. akt. RPO-745824-VII720.6/13/KG z dnia 12 grudnia 2013 roku uprzejmie informuję, że zostały przeze mnie poddane analizie.

Stanowisko zaprezentowane w piśmie z 14 listopada 2013 roku (I. dz. KON 5111-4774/13) w zakresie obowiązku zapewnienia osobie umieszczonej w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia (PdOZ) możliwości korzystania z prasy, wynikającego z § 10 ust. 1 pkt 7 Regulaminu stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i Policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2013 r., poz. 638), wynikało z codziennej praktyki jednostek terenowych Policji, w których funkcjonują tego typu pomieszczenia. Wobec braku środków finansowych, pozostających w dyspozycji tych jednostek, pozwalających na bieżący zakup aktualnych pozycji prasowych, umożliwienie osobie zatrzymanej skorzystania z takiej oferty odbywało się dotychczas głównie za jej zgodą, przy wykorzystaniu środków finansowych jakimi osoba zatrzymana dysponuje. W tym miejscu chciałbym zaznaczyć, że tego typu przypadki zdarzały się marginalnie.

Przedstawiona praktyka nie pozbawiała możliwości korzystania z prasy osób umieszczonych w PdOZ, niedysponujących własnymi środkami pieniężnymi. Jednostki Policji, w których funkcjonują wskazane pomieszczenia, posiadają zbiory bezpłatnych tytułów czy też publikacji i biuletynów wydawanych przez lokalne samorządy terytorialne. Ewentualne braki w tym zakresie, w tym w KPP w Łobzie, mają charakter incydentalny.

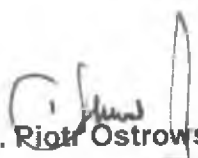
Chciałbym zapewnić, że w powyższej sprawie wydałem stosowne zalecenia kierownikom jednostek organizacyjnych Policji woj. zachodniopomorskiego, w tym przypominałem o ciąży na Policji obowiązku, wynikającym z § 10 ust. 1 pkt 7 przywołanego *Regulaminu*, a także zobligowałem do podjęcia działań mających na celu zorganizowanie i zapewnienie bieżącego dostępu do prasy osobom umieszczonym w PdOZ, w sytuacji zgłoszenia przez nich takiej potrzeby.

Informuję jednocześnie, że w dalszym ciągu moje wątpliwości budzą zalecenia dotyczące obowiązku stworzenia i udostępnienia listy adwokatów osobom umieszczonym w PdOZ. Podkreślam, że taki obowiązek nie wynika z przepisów regulujących, zarówno warunki jakim pomieszczenia powinny odpowiadać, jak też sposób pełnienia w nich służby. Tego typu rozwiązanie nie wynika także z przepisów kodeksu postępowania karnego. W myśl art. 244 § 2 kpk zatrzymanego należy natychmiast poinformować o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mu prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata. Natomiast przepis art. 245 § 1 kpk stanowi, iż zatrzymanemu na jego żądanie należy niezwłocznie umożliwić nawiązanie w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednią z nim rozmowę, z tym, że zatrzymujący może zastrzec, że będzie przy niej obecny. Ostatni z przywołanych przepisów został zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny (Dz. U. z 2012 r., poz. 1147), jedynie ze względu na nieokreślenie przesłanki, której zaistnienie uprawniałoby zatrzymującego policjanta do obecności przy rozmowie zatrzymanego z adwokatem. Przywołane regulacje wskazują, że intencją ustawodawcy jest poinformowanie zatrzymanego o jego uprawnieniu do skorzystania z pomocy adwokata, ewentualnie umożliwienie mu, na jego żądanie, nawiązania kontaktu z adwokatem, co nie jest równoznaczne z wyposażeniem PdOZ w listę adwokatów. W sytuacji, gdy zatrzymany chcąc nawiązać kontakt z adwokatem nie zna adresu kontaktowego, możliwe jest skorzystanie z list adwokatów zamieszczonych na stronach internetowych okręgowych rad adwokackich.

Zapewniam, że przedstawiona praktyka w pełni gwarantuje pełną realizację prawa do obrony, jak też wszelkich innych praw osób pozbawionych wolności.

Żywię przekonanie, że przedstawione przeze mnie stanowisko uznane zostanie za wyczerpujące.

Jednocześnie przepraszam za zwłokę w udzieleniu odpowiedzi. Wynikła ona z konieczności przeprowadzenia konsultacji w zakresie przyjęcia do realizacji rekomendacji dotyczącej wyposażenia PdOZ w listy adwokatów.

insp. Piotr Ostrowski